

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 05 lipca 2023 r.

WK-I.431.1.32.2023

**Pan
Marek Olechowski
Wójt Gminy Teresin**

**Urząd Gminy Teresin
ul. Zielona 20
96-515 Teresin**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontroler Andrzej Nieszporek – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadził w dniach od 6 do 17 marca 2023 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy Teresin, z siedzibą przy ul. Zielonej 20 w Teresinie.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie wydawania, wymiany i unieważnienia dowodów osobistych, w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 24 lutego 2023 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 1 czerwca 2023 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie wydano 1090 dowodów osobistych, wpłynęło 79 zgłoszeń utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, 1 zawiadomienie o konieczności unieważnienia dowodu osobistego, 6 wniosków o udostępnienie danych w trybie jednostkowym z Rejestru Dowodów Osobistych (dalej RDO) oraz 6 wniosków o udostępnienie dokumentacji związanej

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

z dowodami osobistymi. Ponadto 9 dowodów osobistych nie zostało odebranych w okresie 2 miesięcy od ich wydania.

W ww. okresie nie wydawano decyzji o odmowie wydania dowodu osobistego, decyzji stwierdzających nieważność dowodu osobistego oraz odmawiających udostępnienia danych w trybie jednostkowym z RDO, zaświadczeń zawierających odpis danych przetwarzanych w RDO, a także nie wpłynęły zgłoszenia zawieszenia i cofnięcia zawieszenia certyfikatów zawartych w warstwie elektronicznej dowodu osobistego. W okresie kontrolowanym nie była brakowana dokumentacja związana z dowodami osobistymi.

Badaniu poddano: 10 wniosków o wydanie dowodu osobistego, 7 zgłoszeń utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego wraz z wydanymi w tych sprawach zaświadczeniami, 1 zawiadomienie o konieczności unieważnienia dowodu osobistego, 6 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z RDO, 6 wniosków o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi oraz 5 dowodów osobistych nieodebranych w okresie 2 miesięcy od dnia ich wydania.

Poddane badaniu wnioski o wydanie dowodu osobistego zostały złożone przez osoby uprawnione określone w art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o dowodach osobistych³, na formularzach zgodnych z wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu⁴. Do wszystkich badanych wniosków o wydanie dowodu osobistego dołączono aktualną fotografię, o której mowa w art. 29 ustawy o dowodach osobistych, spełniającą wymagania określone w § 6 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

Wydanie dowodu osobistego następowało w terminie określonym w art. 24 ust. 4 ustawy o dowodach osobistych. Dowody osobiste odbierane były przez osoby uprawnione osobiście w Urzędzie Gminy Teresin, w myśl regulacji zawartej w art. 30 ust. 1 ww. ustawy. Odbiór potwierdzany był na formularzu odbioru dowodu osobistego, który był zgodny z wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. Formularze były kompletne i znajdowały się na nich potwierdzenia odbioru, ze wskazaniem daty odbioru oraz czytelnego podpisu osób odbierających dowód osobisty, zgodnie z wymogiem określonym w § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

³ Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671, ze zm.).

⁴ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2021 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. z 2021 r. poz. 1865), dalej: rozporządzenie w sprawie wzoru dowodu osobistego.

Poddane kontroli zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego⁵ były kompletne oraz zostały złożone na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. Zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego wydane były z urzędu, na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 6 do ww. rozporządzenia oraz były kompletne.

Dowody osobiste unieważniano w terminach określonych w art. 50 ust. 3 ustawy o dowodach osobistych oraz zgodnie z zasadami określonymi w § 17 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

Udostępnianie danych jednostkowych z RDO i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi następowało na podstawie wniosków złożonych przez uprawnione podmioty, w zakresie zgodnym z treścią tych wniosków. Wszystkie wnioskujące podmioty były zwolnione z opłat zgodnie z art. 73 ust. 1 oraz art. 75 ust. 4 ustawy o dowodach osobistych.

Dokumentacja związana z dowodami osobistymi przechowywana była zgodnie z regulacją określoną w art. 62 ustawy o dowodach osobistych oraz zabezpieczona zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 43 ustawy o dokumentach publicznych⁶.

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia sposobu przechowywania dowodów osobistych nieodebranych w terminie stwierdzając, że we wszystkich 5 poddanych kontroli przypadkach dowody osobiste nieodebrane w terminie przechowywane były w szafie metalowej, a ich status w RDO był prawidłowy, tj. przyjęty przez urząd.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na odnotowaniu w RDO w przypadku 1 dowodu osobistego nieprawidłowej przyczyny jego unieważnienia. W ww. sprawie wnioskodawczyni zwróciła się o wydanie nowego dowodu osobistego z powodu zmiany danych w nim zawartych, natomiast w RDO dokonano unieważnienia jej poprzedniego dowodu wskazując jako powód upływ terminu ważności dowodu osobistego.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono:

- nieudokumentowanie wydania wnioskodawcy potwierdzenia złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego we wszystkich poddanych kontroli przypadkach. Powyższym naruszono zasadę doręczania pism za pokwitowaniem określoną w art. 39

⁵ Organ przyjmował zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego i wydawał zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego tylko w przypadku zgłoszenia przez posiadacza dowodu osobistego utraty dowodu osobistego.

⁶ Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. 2023 r. poz. 1006).

Kodeksu postępowania administracyjnego⁷. Należy zaznaczyć, że wygenerowanie potwierdzenia złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego w Rejestrze Dowodów Osobistych nie jest równoznaczne z jego doręczeniem wnioskodawcy, natomiast organ realizujący ustawowy obowiązek określony w art. 29d ustawy o dowodach osobistych winien, w sposób nie budzący wątpliwości, udokumentować jego spełnienie.

- nieprawidłowe oznaczenie organu na pismach zawierających odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z RDO oraz udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. Na przedmiotowych pismach zamieszczono pieczęć nagłówkową Urzędu Gminy Teresin, podczas gdy odpowiednio zgodnie z art. 65 ust. 3 oraz art. 75 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych właściwymi do udostępnienia danych w trybie jednostkowym z RDO oraz udostępniania dokumentacji związanej z dowodami osobistymi są organy gmin. Powyższe uchybienie dotyczyło wszystkich spraw poddanych kontroli.
- nieudokumentowanie sposobu ustalenia tożsamości małoletniego w formie adnotacji urzędowej w miejscu do tego przeznaczonym na wniosku o wydanie dowodu. Powyższe uchybienie dotyczy wszystkich poddanych kontroli wniosków o wydanie dowodu osobistego dla małoletnich. Na przedmiotowych wnioskach odnotowano jedynie sposób ustalenia tożsamości wnioskodawców, którymi w tych przypadkach byli rodzice.
- wydanie dowodu osobistego na podstawie niekompletnego wniosku, niezawierającego daty przy podpisie na oświadczeniu znajdującym się na formularzu wniosku o wydanie dowodu osobistego.

Przedstawiając powyższe, realizację zadania w przedmiocie wydawania dowodów osobistych, ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Wójta do odnotowywania w RDO prawidłowej przyczyny unieważnienia poprzedniego dowodu osobistego tak by była ona zgodna ze stanem faktycznym oraz żądaniem osoby wnioskującej o wydanie nowego dowodu osobistego.

⁷ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), dalej: k.p.a.

Ponadto wskazuję na konieczność:

- dokumentowania faktu doręczenia wnioskodawcy potwierdzenia złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego,
- prawidłowego oznaczania organu na pismach stanowiących odpowiedź na wnioski o udostępnienie danych z RDO oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi,
- dokumentowania sposobu ustalenia tożsamości małoletniego w formie adnotacji urzędowej na formularzu wniosku w miejscu do tego przeznaczonym, jeśli wniosek został złożony przez jego przedstawiciela ustawowego.
- wydawania dowodów osobistych na podstawie kompletnie i prawidłowo wypełnionych wniosków o wydanie dowodu, zawierających w szczególności datę złożenia oświadczenia przez wnioskodawcę, że jest świadomy odpowiedzialności karnej za podanie we wniosku nieprawdziwych informacji i potwierdza, że podane przez niego dane są prawdziwe.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem platformy ePUAP.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/